

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОГУМАНІТАРНІ ОСНОВИ ВІЙСЬКОВО-ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»**

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Соціогуманітарні основи військово-професійної діяльності» спрямована на підготовку курсантів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю» 053 «Психологія» спеціалізації «Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ».

У межах цього курсу курсанти формують загальні компетентності, необхідні для підготовки офіцера тактичного рівня, які здатні виконувати завдання за призначенням та нести особисту та професійну відповідальність за свої дії.

Поява нових засобів і форм збройної боротьби, спеціальних операцій, миротворчої діяльності, оснащення новітніми видами техніки та озброєнь висувають підвищені вимоги до особового складу, його морально-бойових якостей, перш за все, до посилення його професійності, особистої відповідальності, уміння виконувати службово-бойові завдання з високими психофізичними навантаженнями, які формуються на основі національного патріотичного виховання.

У зв'язку із цим виховання патріотизму є невід'ємною складовою системи підготовки офіцерів. Патріотизм і військово - патріотичне виховання мають в Україні глибокі історичні коріння і традиції. Розвиток цього процесу тісно пов'язаний з історією української держави, її культури, становленням українського війська, його традицій.

У межах тем «Українське державотворення: етноісторичний, етнодержавний та військовий аспекти», «Військова культура: загальнокультурний та національний контекст» курсанти працюють з науковою літературою та іншими джерелами інформації, зокрема з мережею Інтернет, виконують усні та письмові завдання, виступають з інформуваннями і презентаціями, підготовленими ними як групові та/або індивідуальні проекти.

Результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою «»:

ПР04- Аналізувати складні питання історії, закономірності, тенденції та проблемні питання розвитку культури України в їх діалектичному взаємозв'язку; ПР20 - Володіти методичними навичками, навичками саморозвитку і самоосвіти протягом життя, підвищувати бойову майстерність, вивчати та використовувати передовий досвід професійної діяльності.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 годин): 54 години аудиторної роботи, 36 годин самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу - сформувати базові знання щодо закономірностей, тенденцій, які пов'язані з основними історичними етапами українського етнонацієдержавотворення та соціальною роллю українського війська у державному будівництві на землях України; шляхів та тенденцій розвитку української культури у тісному взаємозв'язку з історією української державності, а також з європейським культурним простором; цінностей військової культури та військових традицій, їхніх впливів на військово-професійну діяльність офіцера Національної гвардії України; сформувати вміння будувати військово-професійну діяльність на принципах патріотизму та розуміння важливості соціальної ролі офіцера Національної гвардії України у питаннях захисту держави її національних цінностей; сформувати навички будувати професійну поведінку офіцера на шанобливому ставленні до ментальної і історико - культурної специфіки та традицій регіонів України, до ідеї

ОПП Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ перший (бакалаврський рівень)

збереження миру, цінностей демократії, гуманізму; толерантності у сприйнятті різних національно-культурних цінностей.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати:

етапи та особливості державного та етнонаціонального будівництва на землях України, особливості, закономірності та тенденції розвитку української культури у діалектичному взаємозв'язку з історією української державності та з європейським культурним простором;
ментально-психологічні особливості українського народу, чинники їхнього формування та вплив на політичну культуру українців;
основні етапи формування українського війська та його роль у будівництві держави на всіх етапах українського державотворення;
шляхи та тенденції розвитку української культури на тлі європейського культурного простору;
цінності військової культури та військових традицій, їхній вплив на військово-професійну діяльність офіцера

Уміти:

здійснювати військово-професійну діяльність на принципах патріотизму та розуміння важливості соціальної ролі офіцера Національної гвардії України у питаннях захисту держави її національних культурних цінностей;
пояснювати обставини, події минулого та сучасності, що вплинули та впливають на процес державного будівництва на українських землях;
моделювати свою професійну поведінку на шанобливому ставленні до ментальної і історико-культурної специфіки та традицій регіонів України, до ідеї збереження миру, цінностей демократії, гуманізму; толерантності у сприйнятті різних національно-культурних цінностей

Володіти:

навичками користуватися базовою та додатковою літературою;
навичками пошуку інформації;
навичками роботи в команді

Мати уявлення (бути ознайомленим) з:

методикою написання реферативних робіт за обраною тематикою, з використанням підручників, довідників, конспектів лекцій, відповідних методичних посібників, Інтернет ресурсів,
методикою проведення усних виступів перед особовим складом під час презентації власних доповідей, повідомлень за тематикою навчальної дисципліни.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП «Соціогуманітарні основи військово-професійної діяльності» (див. Табл. 1).

ОЦІНЮВАННЯ

Компетентності, які слухач набуде в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення курсантами

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК-10	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як	Опосередковано, шляхом організації та планування	Поточне, виконання індивідуального

**ОПП Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ
перший (бакалаврський рівень)**

	члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	власного навчання, виконання навчальних завдань	завдання, виконання проєктів, модульний контроль, підсумковий контроль
ЗК-11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Повністю, курс націлено на забезпечення формування національно-патріотичної свідомості, що сприяє здатності шанобливого ставлення та зберігання історико-культурних цінностей тощо.	Поточне, виконання індивідуального завдання виконання проєктів, підготовка презентацій, підсумковий контроль.

Курсанти працюють з науковою літературою для опанування теоретичних положень курсу та іншими інформаційними джерелами, зокрема мережею Інтернет, виступають з доповідями, повідомленнями, презентаціями, підготовленими ними як груповими, так і індивідуальними проєктами.

Робота курсантів на занятті здійснюється на репродуктивному, конструктивному та творчому рівнях. Використання лише репродуктивного рівня діяльності курсантами викладачем оцінюється задовільною оцінкою, конструктивного та творчого – доброю та відмінною оцінками.

Основними видами навчальних занять з даної дисципліни є лекції, семінарські, практичні та групові заняття. Курсанти виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими ними індивідуально або у складі груп аналізу проблем; беруть участь у дискусіях, бесідах, діалогах, роботі науково-практичних конференцій у межах тематики наступних змістовних модулів:

Блок змістових модулів І. Українське державотворення: етноісторичний, етносторонній та військовий аспекти

Змістовий модуль 1. Український етнос, нація, держава, військо

Змістовий модуль 2. Українське державотворення та соціальна роль українського війська у ньому: історична ретроспектива від княжих часів до сьогодення

Блок змістових модулів ІІ. Військова культура: загальнокультурний та національний контекст

ОПП Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ перший (бакалаврський рівень)

Змістовий модуль 3. Демократія, право та гуманізм: базові цінності західноєвропейської цивілізації. Формування військової культури: від витоків до сьогодення

Змістовий модуль 4. Національна культура та традиції українського війська

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань курсантів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи.

Загальні критерії оцінок поточного контролю:

“відмінно” – курсант вільно орієнтується у теоретичних засадах навчальної дисципліни, може чітко висловити думку, використовує наукову термінологію. Володіє здатністю критично мислити, працювати на творчому рівні, аргументовано обстоювати власну точку зору, базуючись на навчальних матеріалах курсу. Володіє спроможністю співвідносити теоретичний матеріал навчальної дисципліни з сьогоденням та з практичним його втіленням під час військово-професійної діяльності. Вчасно виконує завдання, проявляє активність, самостійність, творчу наполегливість у навчанні. Має розвинуті навички самостійно працювати з базовою, допоміжною літературою, з ресурсами мережі Інтернет, має сформовані навички вести науково-пошукову роботу.

“добре” – курсант припускається декількох незначних помилок, які суттєво не впливають на якість усної відповіді чи письмового завдання. Курсант володіє понятійним апаратом дисципліни, працює на конструктивному рівні, проявляє активність, здатність працювати самостійно і за допомогою викладача з навчальною та науковою літературою. Курсант засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

“задовільно” – курсант припускається множинних помилок, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача, виявляє знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності. Курсант працює на відтворювальному рівні, не проявляє достатньої активності, невпевнено володіє термінологією, невчасно виконує завдання (в межах відповідного модулю). Курсант виявляє здатність працювати за допомогою викладача з навчальною та науковою літературою, не володіє навичками індивідуальної пошукової роботи.

“незадовільно” – під час відповіді курсантом не виконано вищезазначених норм.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Модульний контроль здійснюється під час написання контрольних робіт за кожний блок змістових модулів дисципліни.

Кожен курсант відповідно до варіанту контрольної роботи, отримує у викладача індивідуальне завдання, яке складається з трьох частин:

перша – питання, пов'язані з теоретичними аспектами вивчення дисципліни, на які необхідно дати розгорнуту письмову відповідь. Кожне запропоноване питання передбачає

ОПП Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ перший (бакалаврський рівень)

не тільки пряму відповідь, а відповідь з елементами висловлювання власних думок, зі співвідношенням теоретичного матеріалу з сьогоденням та з практичним його втіленням під час військово-професійної діяльності.

друга – питання, пов'язані з основних термінів навчального курсу на рівні відтворення, тлумачення та використання у повсякденному житті та у військово - професійній діяльності. Оцінка якості відповіді на питання залежатиме головним чином від того, наскільки повно та змістовно курсант відповість на запитання, наскільки глибоко зрозуміє основні закономірності розвитку української культури, особливості українського державотворення;

третє – завдання, що передбачають знання певних історичних дат чи постатей, пов'язаних з державотворенням України, розвитку української культури, її військової складової, на тлі загальносвітових культурних досягнень.

Контрольна робота виконується у письмовій формі.

Оцінювання контрольної роботи відбувається за наступною системою:

Оцінка “незадовільно” ставиться, коли виконано менше 60% запропонованих завдань;

Оцінка “задовільно” ставиться у разі виконання 60 – 75% завдань.

Оцінка “добре”, коли надані правильні відповіді на 76 – 90%.

Оцінка “відмінно” ставиться, коли контрольна робота виконана якісно більше ніж на 90%.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ (ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ)

Знання курсантів оцінюються за національною (чотирибальною - "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) і за 100 бальною шкалою академії.

Загальні критерії оцінювання знань та їх відповідність шкалам оцінювання наведені у таблиці 2:

Таблиця 2

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
A "Відмінно"	Відмінно	90-100	Курсант виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B "Дуже добре"	Добре	82-89	Курсант виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

**ОПП Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ
перший (бакалаврський рівень)**

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
С "Добре"		75-81	Курсант виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
D "Задовільно "	Задовільно	66-74	Курсант виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60-65	Курсант виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовіль но"	Незадовільн о	35-59	Курсант має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F "Незадовіль но"		1-34	Курсант не мав знань зі значної частини матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

На заліку оцінка виводиться за окремими оцінками за відповіді на запитання білета.

**ОПП Психологічне забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ
перший (бакалаврський рівень)**

При двох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (А), якщо обидві оцінки «відмінно» (А).

«Добре» (В), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (А), а друга «добре» (В);
- обидві оцінки «добре» (В).

«Добре» (С), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (А), а друга «добре» (С) або «задовільно» (D або E);
- обидві оцінки «добре» (В або С).

«Задовільно» (D), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (D);
- одна оцінка «добре» (В або С), а друга - «задовільно» (D або E).

«Задовільно» (E), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (E).

«Незадовільно» (F або FX), якщо одна з окремих оцінок «незадовільно» (F або FX).

Підсумкова оцінка формується через розподіл балів між поточним контролем та заліком у співвідношенні 50% оцінки за практичні дії, семінари, поточний контроль, 50% за результати заліку.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Взаємодія всіх учасників під час вивчення курсу ґрунтується на принципах гуманізму, толерантності, плюралізму думок, взаємоповаги та самоповаги.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Взаємодія у групі передбачає гендерно чутливу атмосферу, а саме - є неприпустимою дискримінація за ознакою статі, прояви сексизму, гендерної нерівності.
- Курс передбачає роботу у команді та індивідуальну роботу.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо слухач відсутній з поважної причини, він/вона надають виконані завдання під час консультації викладача.
- Під час роботи над індивідуальним завданням не допустимо порушення академічної доброчесності: неприпустимим є плагіат та інші форми нечесної роботи.
- Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними.